

PUNT-DIARI

Els «graffiti» de Palamós i la moguda «Hip-Hop»

JOSEP ESPADALÉ

A Palamós, com a molts altres pobles de la costa, la terciarització que ha comportat el turisme ha trencat amb les pautes culturals que derivaven d'unes activitats productives específiques de la zona.

A aquesta ruptura no l'ha seguit un altre model cultural propi sinó que el nou model s'ha articulat entorn de l'enorme influència dels «mass-media» i de l'espectacular increment de la circulació de persones i, per tant, d'idees entre la ciutat (fonamentalment Barcelona) i el poble, tendint cada vegada més cap a certa homogeneïtat cultural.

A Palamós, en no haver-se atenuat el desmantellament de la cultura tradicional per la inexistència del «coixi» que representa una mínima dotació infraestructural, és lògic que s'hi doni un reflex molt més directe de la cultura urbana. Per això no ha d'estranyar que el nostre poble s'hagi convertit en una mena de punta de llanç

de la moguda «Hip-Hop» a les comarques gironines.

La connexió «Hip-Hop» a través del graffiti

El caràcter provocatiu del «graffiti», del «bombardeig» i de les «vomitades»; pels colors emprats, pel seu contingut i pels llocs triats, ha provocat ràpidament les reaccions de la població. Reaccions negatives en el cas dels propietaris de les parets afectades, que ho consideren un problema d'ordre públic, o positives (sobretot dels mitjans de comunicació). L'agressivitat ha fet que durant un temps l'opinió pública es defineixi en funció d'ells. Han aconseguit «connectar».

Aquesta connexió també és afavorida per:

— Emprar el carrer com l'escenari de la comunicació. És l'avantatge que tenen sobre la majoria d'expressions artísti-

Esbós del graffiti
«Adéu Taka», d'en
Taka, membre dels
OH-40.

ques que només arriben a la gent a través d'exposicions en galeries i museus, en les quals predomina un tipus de públic iniciat que les visita després d'un procés selectiu de preferències. El «graffiti» generalment no es va a veure sinó que s'hi topa.

- Ésser manifestacions de caràcter popular. Els b-boys són fonamentalment autodidactes. La inexistència d'una formació acadèmica redunda en una senzillesa evident del codi comunicatiu, perfectament intel·ligible per gran part del públic.
- Ésser un procés creatiu/destructiu que implica a la col·lectivitat. Malgrat que una característica del «graffiti» sigui el seu caràcter efímer, en la seva curta vida es desenvolupa un procés que supera la idea que en tenien els seus creadors. El «graffiti» és una manifestació viva que la modifiquen altres b-boys bombardejant-la amb els seus retoladors o llaunes, o el propietari que pinta

parcialment o totalment la paret que li serveix de suport. El «graffiti» és participatiu des de la gènesi al seu final.

- Ésser una manifestació altruista ja que costa diners als que la practiquen i perquè, segons els b-boys, té una clara finalitat social: l'embelliment dels carrers. Sens dubte, cada dia és més xocant ésser agredit al carrer per una manifestació que no té cap intenció d'induir al consum, com la majoria d'anuncis contra els quals ningú protesta pel sol fet d'estar reglamentats.

Tampoc s'ha d'oblidar que darrerament l'adopció del «Hip-Hop» com a moda, ha facilitat la connexió amb tot un sector que només adopta els elements identificadors externs i que és denotat pels b-boys amb solera, que reivindiquen el seu caràcter de «moguda» i no de moda.

Una adaptació necessària

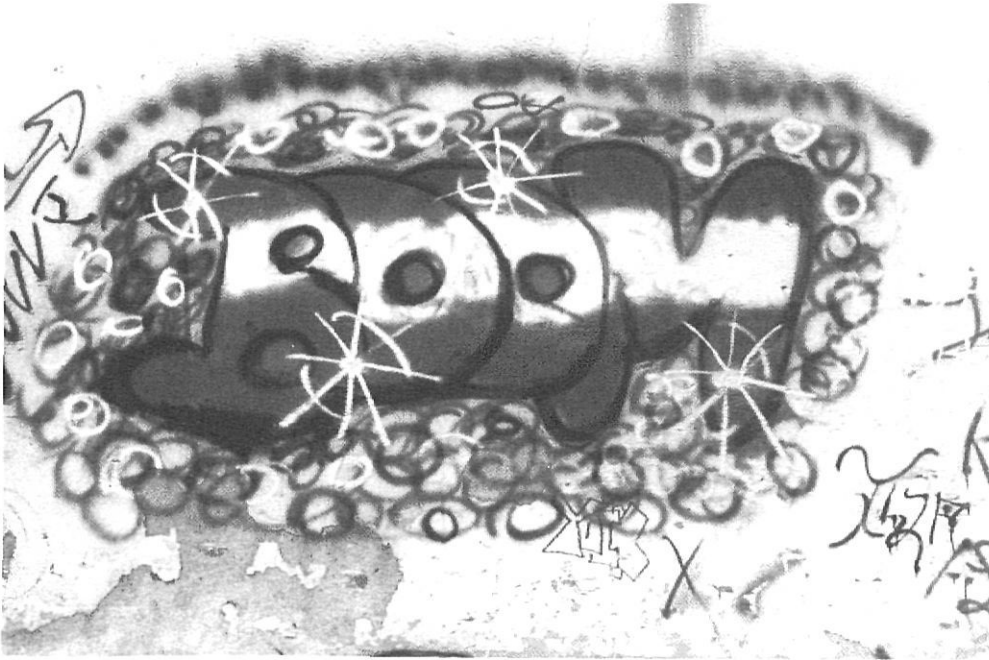
Han passat una quinzena d'anys des del naixement del «Hip-Hop» a Nova York, poc a poc s'ha anat desprenent dels seus principis originals, molt vinculats als problemes de l'urbs nova i es va adaptant a les diferents realitats socials, lingüístiques, etc. D'aquí que no existeixi una ortodòxia i que els plantejaments de base es modifiquin en profunditat.

A Palamós aquesta adaptació es palpa:

- En la pedagogia que es vol fer de les seves activitats (fet especialment evident en els «graffiti»), intenció que es correspon més a la voluntat de donar-se a conèixer que a un «Hip-Hop» desenvolupat. Hi ha una clara voluntat, doncs, d'arribar a un nombre elevat de gent que no sempre existeix en els «Hip-Hop» de les grans ciutats on la consciència de tribu està molt més arrelada.

«Arte», graffiti dels
OH-40 (Sam, Seen i
Taka) al camp de
futbol vell.

«Estilo», graffiti dedicat al F.C. Palamós en el qual es reivindica la seva condició d'art.

- En la manifestació reiterada que el Graffiti és art. A més de la provocació que suposa entrar en un debat estèril, s'ha d'entendre com una estratègia per a la conservació dels «graffiti» que si es consideren art hi ha més possibilitats que es respectin.
- En l'organització dels diferents grups que, a més de desenvolupar una activitat pròpia cadascun d'ells, a vegades competitiva, s'uneixen en una estructura integradora: l'anomenat Inter-city Palamós, per fer front als problemes comuns.
- I, sobretot, en la consideració del bombardeig indiscriminat com un perill per a la continuïtat de la seva activitat creativa. Sens dubte aquest és un sacrifici considerable ja que la mitificació de les accions atrevides és un dels elements importants del «Hip-Hop». Però és que, malgrat tot, Palamós no deixa d'ésser un poble amb uns límits estrets, en el qual no es pot passar desapercebut, i en què una activitat d'aquest tipus pot tenir conseqüències fins i tot a l'hora de buscar un lloc de treball. Contra el bombardeig indiscriminat, per no haver de renunciar a aquesta característica essencial del «Hip-Hop», els OH-40 proposen un bombardeig selectiu en suports de propietat pública: papereres, contenidors d'escombraries, etc.

Altres activitats

A més de per les seves peculiaritats adaptatives i creatives, els b-boys de Palamós sobten pel seu polifacètic dinamisme. Malgrat que en general s'hagi donat més atenció al graffiti, els OH-40 projecten l'edició d'un «fanzine» i mentrestant inverteixen

«Vomitada» dels Boom al camp de futbol vell.

els diners comprant sintetitzadors, caixes de ritmes i de baixos, orgues, etc. als quals també de forma autodidacta, sense tenir nocions de solfeig, saben arrencar la frugal base rítmica d'un bon rap que a vegades, però no sempre, té a veure amb la crítica social (per exemple «la política under rap» d'en Taka).

Per un final feliç

Que no s'espantin els sectors benpensants de la Vila perquè els «Hip-Hop» no tenen cap voluntat de subvertir el sistema. Més aviat fan gala d'una integració absoluta en consumir de forma continuada «llaunes» per pintar els «graffiti» o els cars instruments per fer «rap», en anar tot sovint a les discoteques, en el contingut dels seus «graffiti» més dedicats a l'autocomplaença estètica i a la comunicació de sentiments i estats d'ànim que a una crítica social pro-

funda (la que fan no traspassa en absolut els límits d'una societat democràtica). Fins i tot s'ha arribat a fer un «graffiti» amb l'eslògan oficialista «Palamós, paradís de la vela».

Aquest jovent, com a mostra de ruptura generacional, l'únic que demana és poder-se expressar lliurement, en una societat tolerant.

Ja hi ha un grup nombrós que ha deixat el bombardeig indiscriminat; per tant, ja comença a ésser el moment que els nostres governants facin el gest i els atorguin el que en justícia els correspon: un local per poder fer «jams» i parets per pintar sense problemes de seguretat, per no avortar el pols vital d'un jovent que si hagués depès de l'ajut institucional que s'ofereix en el nostre poble a les activitats culturals probablement no existiria.

Josep Espadalé és director del Museu Municipal de Palafrugell.

BEQUES CIUTAT

Aquestes beques, convocades per l'Ajuntament d'Olot, tenen l'objectiu de fomentar la creació i la investigació en els diferents camps de l'activitat humana per tal que reverteixin en benefici d'Olot i la seva comarca .

Beca d'Investigació en Ciències Socials i Humanes

Dotada amb 500.000 pessetes i destinada a treballs d'investigació en tota mena de temes relacionats amb les anomenades ciències socials i humanes: temes polítics, històrics, sociològics, filosòfics, artístics, folklòrics, etc... referits a la comarca de la Garrotxa

JURAT:

Miquel Casademont i Donay
Ernest Lluch i Martin
Joan Nogué i Font
Antònia Tayadella i Oller
Joaquim de Trincheria i Polo

Beca d'Investigació Científica i Tècnica

Dotada amb 500.000 pessetes i destinada a treballs d'investigació en tota mena de temes relacionats amb la química, la física, la biologia, la geologia, la medicina, l'arquitectura, etc... referits a la comarca de la Garrotxa

JURAT:

Oriol de Bolós i Capdevila
Albert Bramon i Vives
Josep M.ª Mallarach i Carrera
Lluís Marull i Tauler
Pere Masmitjà i Fageda

Beca de Creació Artística

Dotada amb 500.000 pessetes per a treballs de creació en tots els camps de les arts: pintura, música, escultura, teatre, vídeo, cinematografia, còmic, disseny, ceràmica, etc... Aquesta beca es especialment destinada a donar suport a les iniciatives de totes aquelles persones que, pel seu treball o altres vincles, es relacionen d'alguna manera amb la nostra comarca.

JURAT:

Josep Callis i Figueres
Alexandre Nogué i Font
Miquel Plana i Corcó
Joan Sala i Plana
Joan Vilà i Moncau

Beca Especial

Aquesta beca, dotada amb 300.000 pessetes, és destinada enguany a un treball sobre el foment de l'agroturisme a la comarca de la Garrotxa.

Aquest treball tindrà com a objectiu el disseny d'un programa d'aplicació a la Garrotxa que contempli les potencialitats existents i les possibilitats de coordinació entre ajuts institucionals i iniciativa privada.

JURAT:

Isabel Brüssosa i Planas
Xavier Carceller i Roqué
Gaspar España i Berga
Modest Fluvià i Font
Enric Lluch i Martin

Bases

1.ª - Cada participant haurà de presentar, per escrit, un projecte (informe, dossier) detallat del treball que vulgui realitzar en qualsevol dels camps de la creació artística, investigació humanística o tècnica, fent constar la beca a la qual participa, així com el seu nom i adreça.

2.ª - El projecte haurà d'anar acompanyat d'un "curriculum vitae" i tota mena d'informació sobre les activitats artístiques, acadèmiques, d'estudi o d'investigació de l'aspirant (fotografies de les seves obres, llibres, catàlegs, cartells, retalls de premsa... etc). Caldrà presentar tota la documentació i el projecte per quintuplicat.

3.ª - Els projectes han d'ésser inèdits i no podran haver-se beneficiat de cap altre ajut.

4.ª - El termini de lliurament dels projectes serà el 30 de juny de 1990. S'adreçaran a l'Ajuntament d'Olot, Beques Ciutat d'Olot, c/ Sant Esteve, núm. 5, CP 17800 OLOT.

5.ª - El veredictes es farà públic durant la primera quinzena del mes de setembre.

6.ª - El veredictes del Jurat serà inapel·lable.

7.ª - En el mateix acte del veredictes es farà efectiva la meitat de la dotació econòmica de la beca, pagant-se la resta després del lliurament dels treballs, previ informe favorable del Jurat Qualificador.

8.ª - Els treballs realitzats amb el suport de les Beques Ciutat d'Olot hauran de presentar-se, per duplicat, en el termini d'un any, a comptar de la concessió de la beca, acompanyant-se d'un resum, per quintuplicat, dels esmentats treballs. Aquests resums, que no podran tenir una extensió inferior a vint folis ni superior a cinquanta, per una cara i a doble espai, seran publicats i es presentaran en el decurs de l'acte del veredictes d'una edició posterior de les Beques Ciutat d'Olot.

9.ª - Els projectes no seleccionats seran retornats als seus autors després del veredictes.

10.ª - La Comissió Organitzadora de les Beques Ciutat d'Olot queda facultada per resoldre qualsevol eventualitat que no hagi estat prevista en aquestes bases.

11.ª - El fet de concórrer a la convocatòria de les Beques pressuposa la total conformitat amb les seves bases.

12.ª - Aquelles persones que hagin estat guanyadores d'una de les Beques Ciutat d'Olot, no s'hi podran presentar de nou fins passats quatre anys.

13.ª - L'Ajuntament d'Olot es reserva el dret d'exposició i/o publicació dels treballs becats. Igualment, l'autor s'obliga a fer constar, en tota futura exposició i/o publicació del treball becat, que ha estat realitzat amb el suport de les Beques Ciutat d'Olot.

Ajuntament d'Olot